

Complexnummer: 517459

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Touwfabriek Van der Lee

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

517460, 517461, 517462

Woonplaats

Oudewater

Gemeente

Oudewater

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Oude Touwfabriek 1, 3421 XZ te Oudewater

Complexomschrijving

Inleiding

TOUWFABRIEK van Van der Lee werd in 1545 gesticht door een voorvader van de huidige eigenaar. In 1880 werd de het bedrijf naar de huidige plaats overgebracht, op het erf van een boerderij. De touwbaan ligt in het landelijk gebied op een zogenaamde cope-ontginning, het langgerekte, tamelijk smalle verkavelingspatroon van het gebied. Vanaf die tijd vond ook mechanisatie plaats.

Een ketelhuis met schoorsteen werd gebouwd, waarna ook de ruim 300 meter lange en zes meter brede touwbaan werd opgetrokken. Deze is zes meter breed. Het overdekt touwdraaien was een vooruitgang, aangezien daarvoor altijd in de open lucht werd gewerkt. In deze baan worden driestrentgrossen vervaardigd, aanvankelijk uit hennep afkomstig uit de omgeving, maar nu ook met andere materialen, zoals Manilla en Sisal. De lengte van de baan is gebaseerd op de lengte van een tros van 120 vadem (220 meter). In de fabriekshallen was vermoedelijk een spinnerij gevestigd en vond de opslag plaats. In de jaren 1950 en na 1980 is de fabriek verder uitgebreid met loodsen.

Omschrijving

Het complex omvat de volgende onderdelen:

1. touwbaan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

2. fabriekshal

3. schoorsteen

Buiten de bescherming vallen het kantoor en hek aan de weg, de boerderij, de bakstenen loods direct achter de boerderij en de recente fabriekshal. De loodsen achter op het terrein die stammen uit de jaren 1950 vallen eveneens buiten de bescherming.

Waardering

De touwfabriek is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als uniek overblijfsel van de touwindustrie in Nederland. Touwbaan, fabriekshal met schoorsteen zijn van architectuurhistorische waarde als redelijk gaaf bewaard voorbeeld van een touwfabriek. Van ensemblewaarde vanwege de samenhang van de complexonderdelen en de ligging in het landelijke gebied waarbij gebruik is gemaakt van de historisch-geografische verkavelingsstructuur van het slagenlandschap. Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming welke is verbonden met de geschiedenis van de touwindustrie.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517460

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82844/88

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Oudewater	Oudewater	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Oudewater	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hekendorp	C			718
Hekendorp	C			717

*Omschrijving***

Omschrijving

Haaks op de weg, achter de bebouwing aan de straatzijde gelegen TOUWBAAN uitgelegd op de langgerekte cope-ontginning, parallel aan de sloot. Het object van één bouwlaag is meer dan 300 meter lang en is gedekt met een zadeldak met delen rode en gesmoorde Hollandse pannen of samengevoegd in herfstkleur. De lange zijden zijn voor het grootste deel opgebouwd uit verticale messing- en groefplanken. Onder het dakvlak is in de gevel een smalle lichtstrook aangebracht.

Aan de straat(zuid)zijde is een deel van de baan opgetrokken uit baksteen. De gevels zijn voorzien van stalen roedenvensters met een getoogde bovenzijde.

Waardering De touwbaan is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als redelijk gaaf en zeldzaam geworden voorbeeld van een touwbaan met uitzonderlijke lengte. Van cultuurhistorische waarde vanwege de functie alsmede van situationele waarde vanwege de ligging in lijn van de cope-ontginning aan de Hekendorperweg.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Nijverheid	Touwbaan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517461

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82844/67

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Oudewater		Oudewater		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Hekendorperweg	37			3421 VJ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	2			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	4			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	6			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	8			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	10			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	12			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	14			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	16			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	18			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	20			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	22			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	24			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	26			3421 XZ	Oudewater		
Oude Touwfabriek	28			3421 XZ	Oudewater		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Hekendorp	C				638		
Hekendorp	C				667		
Hekendorp	C				668		
Hekendorp	C				669		
Hekendorp	C				706		
Hekendorp	C				776		
Hekendorp	C				639		
Hekendorp	C				627		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hekendorp	C			666
Hekendorp	C			635
Hekendorp	C			633
Hekendorp	C			664
Hekendorp	C			631
Hekendorp	C			665
Hekendorp	C			663
Hekendorp	C			628

*Omschrijving***

Omschrijving

FABRIEKSHAL, eind negentiende / begin twintigste eeuw gelegen achter de touwbaan, opgetrokken in baksteen op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en wordt afgedekt door een zaagtanddak met rode pannen. In de steile zijden van het zaagtanddak zijn stroken glas aangebracht. De zuidgevel van de hal is voorzien van betonnen vensters en deuren. De oostgevel is blind. Aan de noordwestzijde is links een kubusvormig bouwdeel onder plat dak gezet met stalen vensters en deuren. Tegen de noordgevel zijn in de jaren vijftig twee loodsen onder zadeldak gezet die van ondergeschikt belang zijn.

Waardering

Fabriekshal, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als goed bewaard typologisch voorbeeld van een hal met zaagtanddak. Van cultuurhistorische waarde vanwege de functie van touwfabriek. Tevens van ensemblewaarde als onderdeel van het fabriekskomplex van een touwfabriek, in relatie met de schoorsteen en de touwbaan.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Fabriekshal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517462

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82844/58

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Oudewater	Oudewater	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hekendorp	C			803

Omschrijving**

Omschrijving

FABRIEKSSCHOORSTEEN, gebouwd in de periode 1880-1910. De aan de noordzijde van de hal met zaagtanddaken, deels ingebouwde schoorsteen, diende oorspronkelijk als afvoerpijp van de door stoomkracht aangedreven machines.

De schoorsteen is opgetrokken in rode strengperssteen en heeft een opbouw op cirkelvormige plattegrond. De hoogte bedraagt ongeveer 25 meter. Op regelmatige afstand van elkaar zijn om de taps toelopende pijp stalen ringen aangebracht. De bovenzijde van de pijp is deels uitgekraagd.

Waardering

De fabrieksschoorsteen is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van de industrialisatiegeschiedenis van de touwfabriek. Van architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype alsmede van ensemblewaarde vanwege de relatie met de overige onderdelen op het fabrieksterrein. De schoorsteen is als 'landmark' van belang in de landelijke omgeving.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Fabrieksschoorsteen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument